

Тема: Урок літератури рідного краю. Поети Збаражчини про події на Майдані.

Мета: ознайомити учнів із трагічною сторінкою нашої історії, розповісти про збаражчан, які загинули на Майдані, віддати данину пам'яті юним героям та всім полеглим на Майдані, виховувати моральні чесноти (мужність, наполегливість, цілеспрямованість), почуття гордості за свій народ, національну свідомість та патріотизм.

Обладнання: виставка книг, світлини поетеси.

## ХІД УРОКУ

### Учитель.

**Любов Романівна Гонтарук** народилася 21 вересня 1947 р. у с. Великий Кунинець Збаразького району. Письменниця, педагог. Закінчила Горинську ЗОШ Кременецького району, біологічний факультет Тернопільського педагогічного інституту (1972, нині - Національний університет ім. В. Гнатюка). Багато років вчителювала у Збаразькій школі-інтернаті. Член Національної спілки письменників України з 1999 р.

До річниці подій на Майдані поетеса написала книгу «Лицарі звитяги». Це збірка поезій про героїв, які віддали своє життя за нас.

Щира і задушевна зустріч поетеси Любові Гонтарук із шанувальниками її творчості відбувалася не так давно в органному залі замкового палацу Збаража. Колишня збаражанка, а сьогодні мешканка столиці України, Любов Романівна привезла землякам свої нові книги. В одній із них поетеса розповідає про дружбу, яка тривала упродовж життя, з відомим класиком української літератури Олесем Гончарем. Як поетеса, творча особистість пані Люба народилася саме в Збаражі. Наше древнє містечко є дуже знаковим, важливим у її біографії. Хоча батьківський дім пані Люба знаходиться у Великому Кунинці Збаразького району.

### Учень.

Історія України мала багато трагічних періодів, коли свобода і навіть сам факт існування українського народу опинявся під загрозою. Але завжди в такі періоди найкращі сини і дочки України ставали на захист своєї землі, своєї держави, своїх співвітчизників. На Майдані пліч-о-пліч стали українці і євреї, росіяни та вірмени, грузини та білоруси. Їх об'єднала українська земля та бажання жити у вільній країні.

Люба Гонтарук була активною учасницею Майдану, вона відразу відгукнулася на події, що мали місце на Майдані 2014 року. Поетеса шукала відповідь і не знаходила про те, де корені й витoki підступності й зради проти свого народу, чому загинули такі молоді, красиві, юні, а ще – старші, але так само відважні й мудрі? Хто найняв снайпера, і не одного? Хто йому наказував вбивати, а не просто стріляти, щоб налякати?

## **Учениця.**

Героїв Небесної сотні Збаражчини, як віддали своє життя за Батьківщину, об'єднало прагнення правди. Правди – як природного єднання істини та справедливості заради майбутнього для оновленої, кращої України вони віддали своє тіло і своє життя. Вони гідні того, щоб пам'ять про них залишилася жити для майбутніх поколінь.

Дівчина в українському строї. В руках у неї червона калина. Звучить мелодія «Пливе кача...»

## **Дівчина.**

А сотню вже зустріли небеса...  
Летіли легко, хоч Майдан ридав...  
І з кров'ю перемішана сльоза...  
А батько сина ще не відпускав...

Й заплакав Бог, побачивши загін. –  
Спереду – сотник, молодий, вродливий.  
І юний хлопчик в касці голубій,  
І вчитель літній – сивий, сивий...

І рани їхні вже їм не болять...  
Жовто-блакитний стяг покрив їм тіло...  
Як крила ангела, злітаючи назад,  
Небесна сотня в вирій полетіла.

## **Учень.**

Войтович Назар, 17 років, Герой України. Студент-третьокурсник Тернопільського кооперативного коледжу Назар народився і виріс у селі Травневе Збараського району Тернопільської області. Він був єдиним сином люблячих батьків. Після закінчення школи вступив на факультет дизайну кооперативного коледжу в м. Тернополі. Мріяв стати сміливим, рішучим та справжнім козаком. Назар Войтович вирішив їхати з друзями до Києва на Майдан, заздалегідь підготував власну каску, 19 лютого таємно від рідних поїхав у столицю. На Майдані провів всього дві години.

Загинув 20 лютого 2014 року від вогнепального поранення. У червні 2014 року хлопцеві виповнилося 18 років.

Люба Гнчарук присвятила йому вірш  
Я повернусь, мамо, не скоро.  
Хай серденько твоє не болить.  
Завітаю додому в ту пору,  
Коли тиша почне говорити.

Неодмінно прийду серед літа,  
Як одягнеться вишня у біль.  
Смутком доля моя оповита  
Обійде той період весіль.

Буду в травах у днину співучу,  
Разом з червнем пришлю всім привіт.  
Не покажу, що дуже вже скучив,  
А від роду сімнадцять лиш літ.  
Впаду в неба розгублену птаху,  
З головою в закоханий став.  
Як я, мамо, домівкою марю,  
Яким чемним сьогодні я став!

Двері рипнуть – усе так не просто,  
Я в обійми твої упаду.  
Ти назустріч, а серце завчасно  
Калататиму вже на ходу.

А як ранок прийшов й перші півні  
Будуть піти до ранішніх сліз,  
Я розкажу тобі, що нерівні  
Були сили у наших беріз.

Як багато пролито там крові.  
Дві години я рвався в той клин.  
Не сумуй, я повернувся в бронзі,  
А ти скажеш:  
- Назарчик –  
- Мій син...

Голоднюк Устим, 20 років, Герой України. З міста Збаража, Тернопільської області Волонтер Демократичного Альянсу. Помер 20 лютого 2014 року в готелі «Україна» внаслідок вогнепального поранення в голову. Його голуба каска стала сумним символом Майдану. Він пофарбував військову каску в голубий колір, щоб довести, що не екстреміст. На Майдані було кілька голубих касок, просто його історія набула розголосу, ба каска була прострілена. Куля увійшла в голову, а вийшла через каску... Це була потужна куля калібру 11, 2-11, 5, призначена для пробивання броні. Стріляли з іноземної гвинтівки. У готелі «Україна», де лежав Устим, було одинадцять тіл з простреленими головами, два – з простреленими грудьми.

Люба Гончарук присвятила йому поезію:

Він знайшов військову каску –

Колір неба їй наскріб:  
- Люба мамо, Ви, будь ласка,  
Не сваріть, що не вберігсь.

Волонтер я і це значить  
Треба бути тут і там.  
Синю каску всюди бачать –  
Добрим символом я став.

Щоб довести, що я мирний  
І ніякий екстриміст,  
До людей ішов я з миром,  
Бо любов у серці ніс.

Не злочинців ми подоба,  
А поваги в нас Альянс.  
Волонтер із мене добрий,  
В українців є ще шанс.

Я упав, жива лиш каска,  
Хоч поранена наскрізь.  
- Мамо, рідна, Ви, будь ласка,  
Синій лист мені пришліть.

Розкажіть, що в нас удома,  
Як здоров'я, як весна.  
Бережіть себе від втоми,  
Я прийду до вас у снах.

Обіймаю вас здалека,  
І цілую сотню раз.  
Чи гніздився в нас лелека,  
Чи зацвив бузок на Спас?

Все,  
Прощайте, бо робота –  
Я Альянсу волонтер.  
Тут така тонка морока,  
Я живий,  
Я не помер.

Устим Голоднюк і Назар Войтович повернулися до нас у бронзі.  
Нещодавно у залах замкового палацу відбулося відкриття постійно діючої  
експозиції й освячення двох бронзових погрудь наймолодших Героїв  
Небесної сотні – Устима Голоднюка та Назарія Войтовича.

Збаразька земля породила багато поетів, прозаїків, краєзнавців, громадських і суспільно – політичних діячів. Серед них гідне місце займає творчість Люби Гонтарук. Її поезії, новели, оповідання, романи роблять нас духовно багатими, добрішими, щирими й людянішими.

### **Видані книги:**

"Джерело" (1992), "Білий день" (1993), "Сім хвилин" (1994), "Подив" (1995), "Над Гнізною" (1996), "Вибране" (1997), "Червоний кінь" (1999), "Дружба впродовж вісімнадцяти років" (2002), "Ксенія" (2003), "Самотнє літо" (2004), "Моя Софія" (2005), "Ніколи більше. NEVER - MORE" (2006), "Напередодні...", "Антологія любові" (обидві - 2007), "Колір любові", "Ріка любові" (обидві - 2008), "Млин", "Слово" (обидві - 2009), "Підкова", "Криниця", "Жива Вощина" (усі - 2010).

Перегляд світлин із книги «Лицарі звитяги», «Щоб щасливою була»

Домашнє завдання: продовжити знайомство із творчістю Люби Гонтарук.

Підготувала Берездецька Валентина Андріївна,  
вчитель вищої категорії,  
старший вчитель Збаразької школи-інтернату.